

BESKÆFTIGELSE 21. juni 2023

ANALYSE

Deltidsansatte har trukket en stor del af jobfesten

Udarbejdet af

Emilie Damm Klarskov
Analysechef

Frederik Søborg
Stud.polit.

Antallet af beskæftigede er fra 2013 til 2022 steget med 16 pct. svarende til, at 400.000 flere personer er kommet i job. Den relativt største fremgang er sket blandt personer, som højest arbejder 20 timer om ugen. Fordelt på brancher er de største andele af 0-20-timer-ansatte inden for detailhandel og rekreative aktiviteter.

Kontakt

Analysechef

Emilie Damm Klarskov

📞 27 35 85 95

✉️ ead@ae.dk

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

Hovedkonklusioner

- På ni år er antallet af job steget med 400.000 personer. En fjerdedel af de ansatte i de nye job har en arbejdstid på under 20 timer ugentligt.
- Opgjort på arbejdstid er den største vækst dermed blandt personer med få timer ugentligt. En del beskæftigede med 0-20 timer om ugen er studerende og fleksjobbere.
- Det er især brancher inden for detailhandel og rekreative aktiviteter, som har mange ansat få timer om ugen. 71.000 ansatte i supermarkeder og varehuse arbejder højst 20 timer ugentligt.

400.000 flere i arbejde siden finanskrisen

Antallet af beskæftigede lønmodtagere er de seneste ni år steget med 16 pct. Det svarer til, at over 400.000 flere personer er kommet i arbejde siden 2013. En fjerdedel af stigningen skyldes personer, som arbejder mellem 0 og 20 timer om ugen.

AE har i denne analyse undersøgt udviklingen i beskæftigelse fordelt på arbejdstid. Perioden der undersøges, strækker sig fra 2013 til 2022. Antallet af beskæftigede opgøres i hoveder og ikke i fuldtidspersoner.

Tabel 1 viser, at der var 2.921.000 beskæftigede i Danmark i september 2022. Størstedelen af de beskæftigede var fuldtidsansatte. 612.000 arbejdede mellem 20 og 35 timer om ugen, mens 577.000 arbejdede 0-20 timer ugentligt. Antallet af beskæftigede mellem 0 og 20 timer ugentligt er fra 2013 til 2022 vokset med 21 pct., mens den samlede stigning i beskæftigede er 16 pct. Det betyder, at gruppen med højst 20 arbejdstimer om ugen nu udgør en større andel af det samlede antal beskæftigede end tidligere.

TABEL 1

Siden finanskrisen er der kommet 21 pct. flere jobs med en ugentlig arbejdstid på under 20 timer. Det er den største stigning.

Tabellen viser udviklingen i antallet af beskæftigede fordelt på ugentlig arbejdstid fra 2013 til 2022.

Ugentlig arbejdstid	2013	2019	2022	2013-2022, antal	2013-2022, pct.
Under 20 timer	475.892	548.779	577.071	101.180	21,3%
20-35 timer	548.085	597.541	612.298	64.213	11,7%
Over 35 timer	1.492.715	1.603.740	1.731.553	238.837	16,0%
I alt	2.516.692	2.750.059	2.920.922	404.230	16,1%

Anm.: Tallene er sæsonkorrigerede. Tallene er fra september måned i året.

Tabel: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik

Detailhandel og rekreative aktiviteter dominerer

Som vist i det foregående afsnit har ca. hvert femte job en ugentlig arbejdstid på under 20 timer. Der er dog stor forskel på, hvilke brancher der hyppigst har deltidsbeskæftigede ansat.

Tabel 2 viser de 20 brancher, som havde den største andel af deltidsbeskæftigede i september 2022. Knap to tredjedele af de ansatte i supermarkeder og varehuse arbejdede under 20 timer om ugen. Det svarer til 71.000 personer. Dermed var supermarkeder og varehuse den branche målt på både antal og andel, som havde flest beskæftigede med en arbejdstid på under 20 timer om ugen.

Fælles for de syv brancher med de højeste andele er, at de befinder sig inden for detailhandel og rekreative aktiviteter. F.eks. er restauranter og sport nogle af de brancher, som havde flest job med højest 20 arbejdstimer om ugen. Andelen inden for begge brancher er 55 pct., og de beskæftiger tilsammen ca. 69.000 personer med ansættelse på 0-20 timer om ugen.

To ud af tre lønmodtagere i supermarkeder og varehuse arbejder under 20 timer om ugen

Tabellen viser de 20 brancher med den største andel af deltidsbeskæftigede samt antallet af beskæftigede mellem 0 og 20 timer ugentligt. Opgjort september 2022.

	Andel	Antal
Supermarkeder og varehuse mv.	64,8%	71.181 pers.
Forlystelsesparker og andre fritidsaktiviteter	56,0%	2.918 pers.
Specialbutikker med fødevarer	55,4%	5.485 pers.
Restauranter	55,2%	54.049 pers.
Sport	55,0%	14.741 pers.
Tankstationer	54,2%	2.718 pers.
Vandforsyning	50,8%	665 pers.
Post og kurertjeneste	49,4%	11.759 pers.
Detailh. med beklædning og fodtøj	44,4%	9.394 pers.
Detailh. med kultur- og fritidsprodukter	43,8%	4.518 pers.
Bagerier, brødfabrikker mv.	41,6%	5.554 pers.
Voksenundervisning mv.	37,6%	8.857 pers.
Hoteller mv.	36,5%	7.846 pers.
Detailh. med tekstiler og husholdningsudstyr mv.	35,1%	20.678 pers.
Teater, musik og kunst	34,2%	2.840 pers.
Biblioteker, museer mv.	33,5%	5.060 pers.
Produktion af film, tv og musik mv.	33,3%	2.471 pers.
Internethandel, postordre mv.	32,8%	4.725 pers.
Private husholdninger med ansat medhjælp	31,4%	198 pers.
Udlejning af erhvervsejendomme	31,0%	2.487 pers.

Anm.: Tallene er fra september 2022 og er sæsonkorrigerede.

Tabel: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik

Mange studerende og fleksjobbere

Deltidsarbejde kan have mange årsager. Vi ved fra tidligere analyser, at en stor del af dem, som arbejder relativt få timer ugentligt, er studerende og fleksjobbere.¹

Tabel 3 viser beskæftigelsesudviklingen fra 2013 til 2022, hvor studerende og fleksjobbere er udeladt. Når man ser bort fra studerende og personer i fleksjob, er der kommet 333.000 flere lønmodtagere mellem 2013 og 2022. Når de medregnes, er der kommet 404.000 flere personer i job – jf. Tabel 1.

Ud af de 333.000 flere job er 30.000 job med en ugentlig arbejdstid på 0-20 timer, der dermed svarer til ca. 9 pct. af den samlede stigning. Dette kan sammenholdes med, at der i alt kom over 100.000 flere personer i job med en ugentlig arbejdstid på 0-20 timer. Inkl. studerende og fleksjobbere tegner gruppen med lav arbejdstid sig for 25 pct. af den samlede stigning i beskæftigelsen.

TABEL 3

En væsentlig del af fremgangen i job med få timer skyldes fleksjobbere og studerende

Tabellen viser udviklingen i antallet af beskæftigede ekskl. studerende og fleksjobbere fordelt på ugentlig arbejdstid fra 2013 til 2022.

Ugentlig arbejdstid	2013	2019	2022	2013-2022, antal	2013-2022, pct.
Under 20 timer	211.850	244.029	242.231	30.381	14,3%
20-35 timer	506.023	558.265	570.332	64.309	12,7%
Over 35 timer	1.409.004	1.526.149	1.646.906	237.902	16,9%
I alt	2.126.877	2.328.443	2.459.469	332.592	15,6%

Anm.: Tallene er sæsonkorrigerede. Tallene er fra september måned i året. Studerende og fleksjobbere er udeladt.

Tabel: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik

Inden for gruppen af beskæftigede mellem 0 og 20 timer ugentligt svarer de 30.000 nye beskæftigede til, at gruppen er vokset med 14 pct. Det er en smule lavere end den samlede beskæftigelsesstigning, som har været på 16 pct. over perioden.

Metode: Sådan har vi gjort

Lønmodtagere: Antallet af lønmodtagere er opgjort samlet således, at alle lønmodtagere er medregnet uanset arbejdstid.

Det gælder også personer, hvis primære beskæftigelse er selvstændige, men som ved siden af har et lønmodtagerjob. Personer medregnes kun som lønmodtagere den del af måneden, som deres ansættelsesforhold løber over.

Hver person kan dermed kun indgå i beskæftigelsen ét sted pr. dag. For personer med flere job er den primære beskæftigelse valgt ud fra antallet af dage, beskæftigelsen løber over. Hvis en person har flere job med lige lange ansættelser, vælges det job med flest løntimer. Har en person flere ansættelser med lige mange løntimer, vil det job med den højeste løn blive vægtet som det primære job. Denne opgørelsesmetode følger DST's opgørelse af lønmodtagere.

Arbejdstid: Den ugentlige arbejdstid er beregnet ud fra det gennemsnitlige timeantal pr. dag i de dage, som ansættelsen har varet i den enkelte måned. Den angivne arbejdstid er arbejdstiden i det primære job. Inddelingen i arbejdstid er dannet på baggrund af oplysninger i DST's register for lønmodtagerbeskæftigelse. Det registrerede antal timer er derfor betalte timer, hvilket i nogle tilfælde kan afvige fra antallet af lagte timer. For personer, der har betalt fravær, vil den betalte del af deres fravær indgå i antallet af betalte timer. Ubetalt fravær indgår derimod ikke i opgørelsen. På samme måde er der også en forskel mellem antallet af betalte timer for personer, der har betalt overarbejde og personer, der ikke har. For personer med ubetalt overarbejde, registreres de ekstra timer ikke, eftersom der ikke betales for dem. For personer med udbetalt overarbejde registreres det antal af timer, som der betales for. Det betyder også, at en person som f.eks. får dobbelt takst for overarbejdstimer, registreres med to betalte timer for hver overarbejdstime. Man kan derved komme til at overvurdere arbejdstiden for nogle personer.

Danmarks Statistik "lukker huller" i registret, hvis en person har været midlertidigt fraværende fra en arbejdsplads i mindre end 45 dage. Den registrerede arbejdstid

for disse ansættelser er nul timer. Derfor er beskæftigede med nul timer holdt ude af opgørelsen over arbejdstid, så man ikke fejlfortolker disse personer som havende en meget lav arbejdstid. Dette valg betyder, at antallet af lønmodtagere afviger fra DST's opgørelser, som altså også indeholder personer uden registreret arbejdstid.

Arbejdstiden er inddelt i intervaller efter den gennemsnitlige arbejdstid pr. dag. Den gennemsnitlige arbejdstid pr. dag er fundet ved at dividere antallet af betalte timer med antallet af dage, som ansættelsen har været i den pågældende måned.

Følsomhedsanalyser viser, at analysens konklusioner ikke ændres afhængig af, om man beregningsteknisk opgør den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid pr. dag eller pr. måned samt om grænserne sættes ud fra en måned på 30 eller 31 dage.

For at tage højde for udsving i arbejdstid på i løbet af et år sæsonkorrigeres tallene. Der regnes derfor et gennemsnit over årets 12 måneder på baggrund af sæsonkorrigerede tal.

Fleksjob: I analysen betragtes alle personer, der ifølge Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekrutterings forløbsdatabase, DREAM, har været i fleksjob i en del af året, som fleksjobbere.

Studerende: Studerende er defineret som personer, der i den pågældende måned var i gang med en ordinær fuldtidsuddannelse ifølge DST's elevregister, KOTRE.